

نغمه های خام

آقای ترامپ و برجام

امیرفیض- حقوقدان

در ردیف برنامه های رئیس جمهوری جدید آمریکا موضوع مستقیمی که توجه به کشور ما دارد، سیاست ترامپ در مورد موافقتنامه برجام است که ترامپ آنرا در عبارت زیر تشریح کرد:

جامع اظهارات ترامپ درباره برجام

«ما می خواهیم دست کم درباره این توافقنامه وحشتناک با ایران دوباره مذاکره کنیم* شاید ما نتوانیم ۱۵۰ میلیارد دلار پولمان را بدست آوریم* مابه آنها ۱۵۰ میلیارد دلار پول دادیم من چگونه این پول را پس میگیرم* من در این باره فکرمیکنم شاید راهی برای آن پیدا کنم، اما این پول رفته است، یکصد و پنجاه میلیارد پول رفته است، آنها بیک قدرت تبدیل خواهند شد، نباید گفت ما اصلا سران و مقاماتی نداریم من میخوام درباره این توافق دوباره مذاکره کنم* این مذاکره مجدد یک خواسته حد اقلی است*

من موافقت نامه برجام با ایران را بازخواهم گرداند هر چقدر بد باشد، درست خواهم کرد، حتی وقتی افراد فاقد صلاحیت مثل اوباما و کری هم معامله کنند*. باز هم در آن معامله چیزی وجود دارد که بتوان به آن تکیه کرد، همیشه در معاملات چیزی بنفع شما وجود دارد من این نکات را پیدا خواهم کرد اگر آنها معامله نمیکردند بسیار آسان تر بود. من بارها گفتم که معامله نکنید»

نغمه های خام

توافقنامه وحشتناک

۱- نخستین خامی در سخنان آقای ترامپ دیدگاه نادرست و بکلی برعکس نسبت به موافقت نامه برجام است.

برجام از نظر تضییع حقوق ایران و حفظ تسلط آمریکا و ایجاد امتیازاتی برای آن کشور در مقابل نادیده گرفتن حقوق بنیادی ایرانیان البته که وحشتناک است و این وحشت بزرگ که بنام برجام و تبعات آن تحمیل ملت ایران شده است یک ننگ تاریخی و بین المللی است که بایستی برچیده شود و موافقتنامه ای بر اساس اصول حقوق بین الملل که معهود همه کشورها در رابطه با فعالیت هسته ای است منعقد گردد؛ و متاسفانه در سخنان آقای ترامپ این معقولات ملاحظه نمیشود و برخلاف واقعیت، وحشت را در تضییع کشور خودش آمریکا برجسته میکند.

موضع آمریکا در برجام

۲- دومین خامی در سخنان آقای ترامپ نا آگاهی ایشان از موضع آمریکا در برجام است آمریکا طرف برجام نیست، کشور آمریکا جزئی از کشورهای ۵+۱ است که طرف برجام با ایران بوده اند، نه کل طرف برجام. بنابراین، ادعای ترامپ آمریکا نسبت به توافقنامه وقتی ادعا شناخته میشود که از سوی کشورهای ۵+۱ عنوان شود نه یک کشور از مجموع کشورهای ۵+۱ و این تنها مانع نیست. از آنجا که کشورهای ۵+۱ از جمله آمریکا ماموریتی از جانب شورای امنیت داشته اند که ماموریت خود را چه خوب و یا بد انجام داده اند و گزارش ماموریت آنها که بصورت برجام بوده به شورای امنیت رفته است و براساس همان برجام، قطعنامه های شورای امنیت باطل گردیده است و با ابطال قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران، موضوع ماموریت و وظیفه کشورهای ۵+۱ پایان یافته است، و بدین ترتیب خواست آقای ترامپ وقتی قابل اجراست که باردیگر موضوع فعالیت هسته ای به شورای امنیت کشیده شود و شورای امنیت برطبق ماده ۳۱ قطعنامه هائی صادر کند و اگر جمهوری اسلامی حاضر به تمکین نشد، آنوقت اقدامات شورای امنیت که ممکن است ماموریت جدید به همان کشورهای ۵+۱ داده شود یا داده نشود شروع شود.

اشکالات این جریان آنقدر پیچیده است که فصل غیرممکن را میگشاید خاصه که نمیتوان موقعیت شورای امنیت را در مورد قطعنامه های صادره علیه ایران قبل از تحریم شورای امنیت را با موضع امروز شورای امنیت هماهنگ دانست.

۳- **ارجاع پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت براساس درخواست آژانس اتمی بوده است. و نیز قطعنامه های آن شورا بمناسبت همان گزارش و درخواست آژانس صادر شده است، و باز، بموجب گزارش آژانس اتمی؛ جمهوری اسلامی (ایران) به تمام تعهدات مندرج در قطعنامه ها و برجام عمل کرده است و باز وزیر خارجه کشور آمریکا هم به انجام تعهدات ایران تاکید داده است. بنابراین مراتب فوق تجدید مذاکره درباره توافق برجام، یک تصور خام و بیهوده فکری است.**

ولی آنچه عرض شد به معنای آن نیست که مذاکرات بین آمریکای ترامپ و جمهوری اسلامی ممکن نباشد، تجدید نظر و یا توقف برجام است که آمریکا در انجام آن بنتهایی اقتداری ندارد.

۴- ۱۵۰ میلیارد دلار

نغمه بسیار خام دیگر اینکه؛ آقای ترامپ مدعی است که ۱۵۰ میلیارد پولی که از دارائی های بلوکه شده متعلق به ایران عدوانا در تصرف آمریکا بوده یا هست پول آمریکاست. این نهایت بد فهمی است بسیاری از شخصیت های آمریکائی در میزان دارائی های متعلق به ایران از نظر مبلغ اظهار نظرهای متفاوتی کرده اند ولی هیچ یک از آنها نسبت به تعلق آن پول ها به دولت آمریکا کوچکترین اشاره ای نکرده اند.

۵- نغمه خام دیگر اینکه او مدعی است که ۱۵۰ میلیارد دلار به ایران پرداخت شده و آقای ترامپ ماتم گرفته که چگونه آنرا پس بگیرد.

چطور ممکن است یک شخصیتی که میخواید رئیس جمهوری کشوری بشود و شده است نداند که چنین پولی که حق مسلم ایران است از جانب کشورش به ایران تا کنون پرداخت نشده و حتی مذاکره در باب کم و کیف پرداخت آنهم جریان نداشته است؟؟

(این تحریر درباب دارائی های بلوکه شده ایران در آمریکا مطالبی قبلا بتحریر آورده است که ورود آقای ترامپ، تکمیل آن تحریرات را لازم خواهد ساخت).

مذاکره با ایران

۶- خواسته آمریکای ترامپ مبنی برمذاکره با ایران یک حق مسلم است، چنانکه این حق عینا برای ایران هم مسلم است، ولی مشروط است به اینکه ایران هم متقابلا آماده و موافق چنان مذاکراتی باشد. البته مقصود از مذاکرات،

مذاکرات سیاسی واقتصادی و حقوق بشری است نه مذاکرات درباب تغییرات برجام که توضیحات وارد بر آن داده شد.

۷- اظهار به اینکه >ایشان موافقتنامه برجام را بازخواهند گرداند، < البته، با رعایت شرائطی، از اصول آزادی تجارت است ولی برجام یک قرارداد

تجاری نیست که دو طرف در رابطه با منافع خودشان تصمیم بگیرند؛ برجام یک تصمیم سیاسی است در رابطه با منافع جهانی و نمیتوان به مهم برجام عنوان یک قرارداد تجاری خصوصی داد.

عدم صلاحیت اوپاما و کری

۸- اظهار نظر آقای ترامپ در مورد عدم صلاحیت اوپاما و کری در مورد برجام وارد نیست زیرا شورای امنیت ماموریت مشکلات هسته ای ایران را به کشورهای ۵+۱ واگذار کرده است، نه به افراد آن کشورها که بحث صلاحیت آنها مطرح باشد. از آنجا که اوپاما و کری واجد مقامات صلاحیت دار کشور آمریکا هستند، لذا صلاحیت آنها در تصویب برجام هم جامعیت دارد.

حداقل خواسته

در ردیف خیالات خام آقای ترامپ خیالی همراه با بوی بسیار بدی است. ایشان گفته است >مذاکره مجدد با ایران، یک خواسته حداقلی است < حداکثر آن چیست که جمهوری اسلامی باید یکی را انتخاب کند؟ این یک تهدید نسبت به موردی است که آمریکا کوچکترین حقی در مداخله در آن ندارد برجام دوطرف اصلی دارد شورای امنیت سازمان ملل، و جمهوری اسلامی که ۵+۱ بنماینده شورای امنیت با جمهوری اسلامی مذاکره و به امضای برجام منتهی شده است و بعد از برجام آمریکا دیگر کاره ای نسبت به برجام نیست، کما اینکه روسیه هم نیست و حتی شورای امنیت هم دیگر نیست و امری مختومه تلقی میگردد.

اختیارات ترامپ

۱- آنچه از فحوای گفتگوها بدست میآید و رویه مذاکرات و عهدنامه هاهم آنرا تائید میکند در کنار مذاکرات منتج به برجام موافقت های محرمانه ای بین آمریکا و جمهوری اسلامی خاصه در عدن هم بوده است که تاکنون بطور رسمی افشا نشده ولی بنابر اعلاماتی از جمله اظهارات رئیس جمهوری عراق، جلال طالبانی مبنی بر عدم اقدام ویا موافقت ویا دخالت و حمایت آمریکا در براندازی جمهوری اسلامی و در کل تامین امنیت جمهوری اسلامی از موارد پنهانی موافقت نامه برجام است.

(شدت بخشیدن به طرح ایجاد محظورات سیاسی اعلیحضرت (طرح هنری برشت) از تبعات همان موافقت پنهانی بین آمریکا و جمهوری اسلامی است؛ و یا مسائلی در رابطه با مدت هائی که برجام محدودیت هائی برای جمهوری اسلامی فراهم ساخته است میباشد که در این زمینه هم بنابر اظهارات ضمنی ظریف در موافقت های پنهانی به مدت تحریم ها تقلیل هائی قرارداد شده است.)

تمامی موافقت های باراک اوباما چه بصورت محرمانه ویا علنی که به تصویب کنگره آمریکا نرسیده باشد از حق رئیس جمهوری بعدی است که آنها را معتبر بداند ویا از اعتبار ساقط کند.

۲- **با آنکه معلوم نیست که موافقت های پنهانی باراک اوباما و کری با مقامات ایرانی چه بوده است معهذاً بازگشت از آن موافقت نامه پنهانی، موقعیت جمهوری اسلامی را از داخل متزلزل خواهد ساخت.**

۳- اصل توافق محرمانه آمریکا با جمهوری اسلامی مبتنی بر مدارا با دولت روحانی است و این مهم که در تاریخ روابط سیاسی ایران و آمریکا بسیار نقطه عطف و استثنائی بسود آمریکاست و پیامد های آن که از هم اکنون هم قابل لمس است چنان آقای ترامپ را متوجه خواهد ساخت که دولت آمریکا در حدی غیرقابل تصور، موفقیت بزرگی برای کشورش علیه جمهوری اسلامی بدست آورده است که احساس شرم خواهد کرد.

۴- **در اعتراضات جامع آقای ترامپ به توافقنامه برجام هیچ اشاره ای به ۲۵ سال تسلط آمریکا بر ایران زیر عنوان راستی آزمائی نشده است؛ آیا آقای ترامپ ندیده و نمیداند ویا میدانند و به ۲۵ سال تسلط آمریکا بر ایران قانع نیست؟ فراموش نفرمائید که مدت ۲۵ سال بصورت رسمی است نه توافق پنهانی.**

۵- **عقیده بر این است، همانطور که مردم آمریکا و اسرائیل باید دست وپای اوباما وکری را راجع به ۲۵ سال تسلط آمریکا بر ایران ببوسند و همانطور که ایرانیان وطن پرست باید دست وپا و زبان غاصین ایران را بخصوص برای برنامه هسته ای و ننگ ۲۵ سال اسارت از بیخ وین ببرند، آقای ترامپ هم حق است که دست اوباما وکری را ببوسد زیرا آن دو بدون جنگ و خونریزی و تحمیل مالی سنگین به آمریکا تسلطی را که با جنگ هم نمیتوانستند بمدت ۲۵ سال بر ملت ایران تحمیل کنند، تحمیل کردند بعلاوه یک دولت دست نشانده که آمریکا را کدخدای جهان مینامد و دولت آمریکا هم رئیس جمهور اسلامی (ایران) را تافته جدابافته میخواند بوجود آوردند این کار کوچکی نیست که باراک اوباما بنفع آمریکا بر سر ایران آورد.**

امتیازات آمریکای ترامپ در برجام

برجسته ترین امتیازی که از نظر حقوقی در برجام در ید آمریکا قرار گرفته است حق سلب دادخواهی ایران نسبت به اقدامات آمریکاست، درست است که براساس برجام، جمهوری اسلامی حق اقداماتی و در نهایت مراجعه به شورای امنیت را دارد ولی این حق روی کاغذ است و در عمل با در بسته شورای امنیت که با وتوی آمریکا بسته میشود روبرو خواهد شد، نمونه این مهم را میتوان از هم اکنون دید؛ مقامات جمهوری اسلامی حتی خامنه ای بکرات گفته اند که ایران تمام تعهدات برجامی را انجام داده و آمریکا به تعهداتش عمل نکرده و با وجود این صراحت و واقعیت، جمهوری اسلامی راهی برای دادخواهی و پایان دادن به زورگویی آمریکا در برجام ندارد.

به این سند نگاه کنید

>نامه سرگشاده؛ ۸۵۰۰ استاد دانشگاه به سران قوم - چراتمام صنعت هسته ای تعطیل ولی خبری از لغو تحریم ها نشد قرار بود بدون لغو تحریم ها هیچ سندی در باب هسته ای امضا نشود< ۹۵/۸/۱۵

این چنین امتیازی که به یکطرف قرارداد داده شده، در جهان حقوقی بیسابقه است؛ گرچه منصفانه باید گفت که حق مزبور در همان موافقت نامه اولیه ژنو که عراقچی مفتخرانه گفت نخوانده امضا کردیم پیاده شده است و برجام، راهی غیر از راه مقرر شده در موافقتنامه ژنو را نرفته است.

امتیاز در باغ سبزی

تنها تصریحی که در برجام بعنوان در باغ سبزی به روی جمهوری اسلامی گشوده شده و جمهوری اسلامی خیلی به آن امیدوار است مدت ۸ سالی است که با گذشت آن جمهوری اسلامی در استفاده از حق هسته ای صلح آمیز مجاز خواهد بود یعنی حقی که همه کشورهای عضو انرژی اتمی از ابتدای عضویت بدون قید مدت محرومیت واجد آن هستند.

تشبیه مورد به در باغ سبزی، از آن جهت است که اقدامات احتمالی تحریک آمیز و یا اقدامات احتمالی زیرکانه جمهوری اسلامی و یا اصلا صحنه سازی های بسیار ابتدائی کافی است که آمریکا را در مقام جلوگیری جمهوری اسلامی از بعد ۸ سال مقرر در برجام قرار دهد و آمریکا به اعتبار همان حق ۲۵ ساله راستی آزمائی جمهوری اسلامی را به درجه لیاقت از راستی و درستی تشخیص ندهد و ادامه راه برجام نسبت به بعد از ۸ سال راممکن نداند و در نهایت در باغ سبزی نشان میدهد که داخل باغ چیزی از سبزی و امید وجود ندارد. یکی از علل قرارداد راستی آزمائی همین است که حداقل تا ۲۵ سال جمهوری اسلامی نتواند از حداقل حقوق هسته ای صلح آمیز خود هم استفاده بنماید.

اکنون سوال اینجاست که اگر بعد از ۸ سال آمریکا گفت جمهوری اسلامی در آزمایش راستی آزمائی مردود شده است، جمهوری اسلامی نسبت به این تشخیصی که حق آنرا انحصارا به آمریکا برای مدت ۲۵ سال داده است چه میتواند بکند؛ پاسخ روشن است فقط هیاهو و دیگر هیچ.

امتیاز وسیع لانتاهی

از مسئله برجام که بگذریم تبعات و حواشی برجام که خواسته های آمریکا از باب حقوق بشر و حمایت از تروریسم را شامل است و در عین اینکه به برجام ارتباطی ندارد ولی در رابطه سیاسی و واکنش گروگان گیری همچنان ادامه دارد، موضوع تحریم های کنگره ریاست جمهوری آمریکا است که عملاً بدون وجود قراردادی بصورت یک اصل اجرائی بین آمریکا و جمهوری اسلامی و همچنین کشورهای جهان در آمده و زمان سی ساله آن؛ آنرا بصورت یک رابطه سیاسی تائید شده ای شناخته است و در این راستاست که آمریکای ترامپ خواهد توانست با حرکت در مسیر تحریم های کنگره و حق ایجاد تحریم های مستقل توسط ریاست جمهوری؛ کوتاهی هائی که ممکن است آمریکا در برجام نتواند به آن دست یابد در سیستم تحریم های کنگره ریاست جمهوری آمریکا جبران نماید.